

ÅRSPLAN 2026-2027

FRYDENBERG BARNEHAGE

Glede

Inkludering

om å leke!

Det
handler
om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

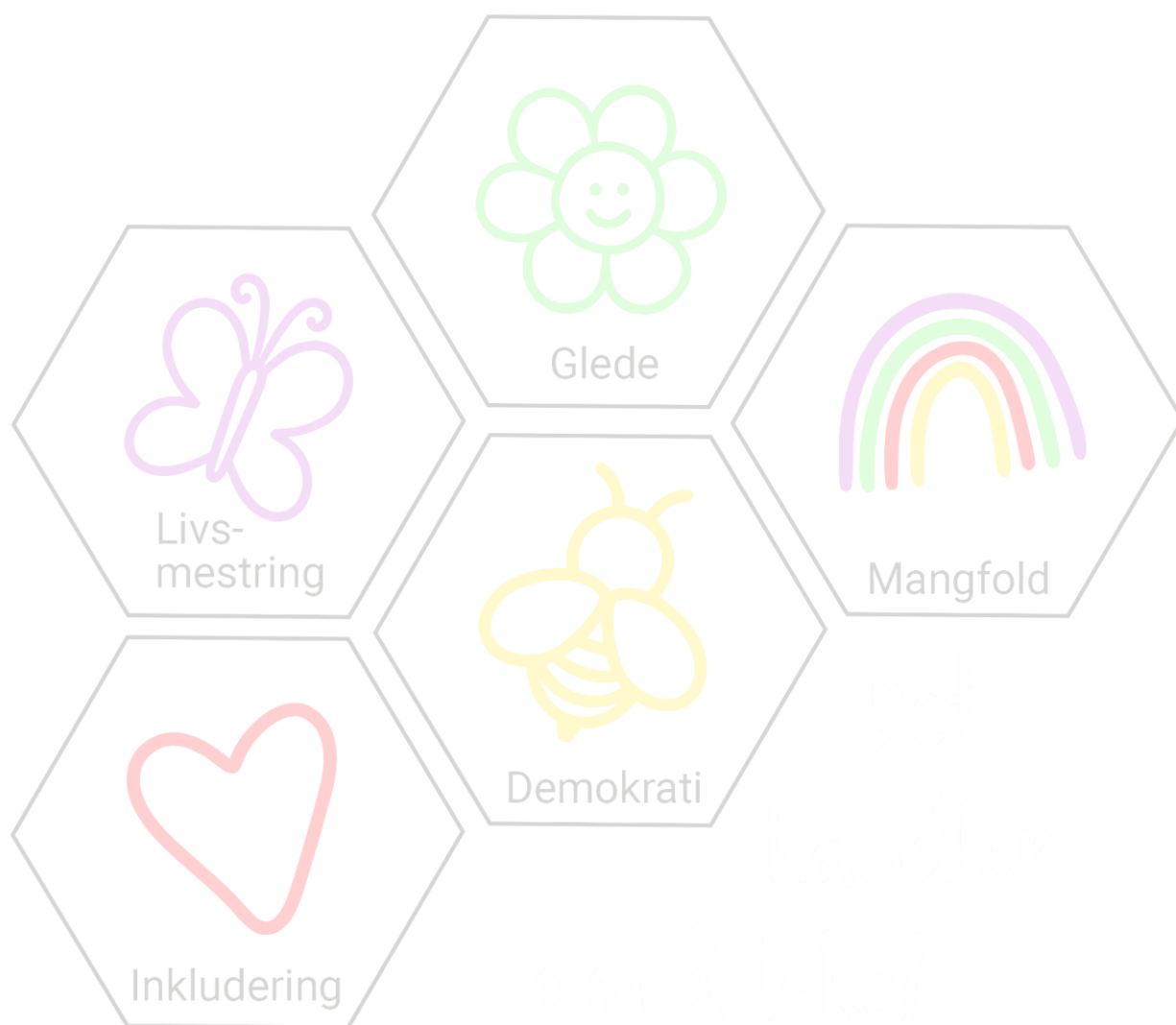
INNHOLD

1. Fakta om barnehagen	5
2. Hvorfor har vi en årsplan?	5
3. Barnehagenes overordnede mål	6
Lov om barnehager - §1. formål (2017):	6
Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) – kapittel 1 barnehagens verdigrunnlag	7
4. Mål og visjon	8
Mål for arbeidet i kommunalområdet kunnskap, barn og unge:	8
Kommunale barnehagers visjon – “Det handler om å leke”	8
Tenk sammen samhandlingsmodell	8
5. Planlegging, vurdering og dokumentasjon	9
6. Progresjon	10
Liten avdeling (1-2 år)	10
Stor avdeling (3-6 år)	11
7. Medvirkning i planleggingsarbeidet	11
Barneperspektivet	11
Foreldreperspektivet	13
8. Barnehagens innhold	13
Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	13
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	14
Barnehagen skal fremme danning	15
Barnehagen skal fremme læring	16
Barnehagen skal ha et godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	18
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	19
Barnehagens arbeid med samisk kultur	20
Barnehagens arbeid med mangfold	21
Fagområdene i rammeplanen	21
9. Overganger	22
Ny i barnehagen	22
Overganger innad i barnehagen	23
Overgang barnehage - skole	24

**Det
handler
om å leke!**

10. Viktige datoer og merkedager

25

FRYDENBERG BARNEHAGE

Adresse: Jevnakerveien 20

Telefon: 90 18 97 24

e-post styrer: rebecca.abrahamsen@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune

Det handler om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

Mangfold, tilhørighet og inkludering i barnehagen

I barnehagen har vi barn og familier med ulike erfaringer, verdier, kulturer, livssyn og familiekonstellasjoner. Dette mangfoldet er en naturlig del av samfunnet vi er en del av, og det beriker fellesskapet vårt. Barnehagen skal være et sted der alle barn opplever trygghet, tilhørighet og respekt, uavhengig av hvem de er eller hvor de kommer fra.

Barnehageloven slår fast at barnehagen skal fremme demokrati, likestilling og menneskeverd, og gi barna støtte til å utvikle respekt for seg selv og andre. Rammeplanen utdyper dette ved å beskrive barnehagen som en inkluderende fellesskapsarena der ulikhet er normalt, og der barn skal få erfaring med at det finnes mange måter å være menneske på.

Når vi synliggjør verdier som mangfold og inkludering, blant annet gjennom bruk av regnbueflagget, er det for å tydeliggjøre barnehagens verdigrunnlag: at alle barn og familier skal vite at de hører til her, og blir møtt med åpenhet og respekt.

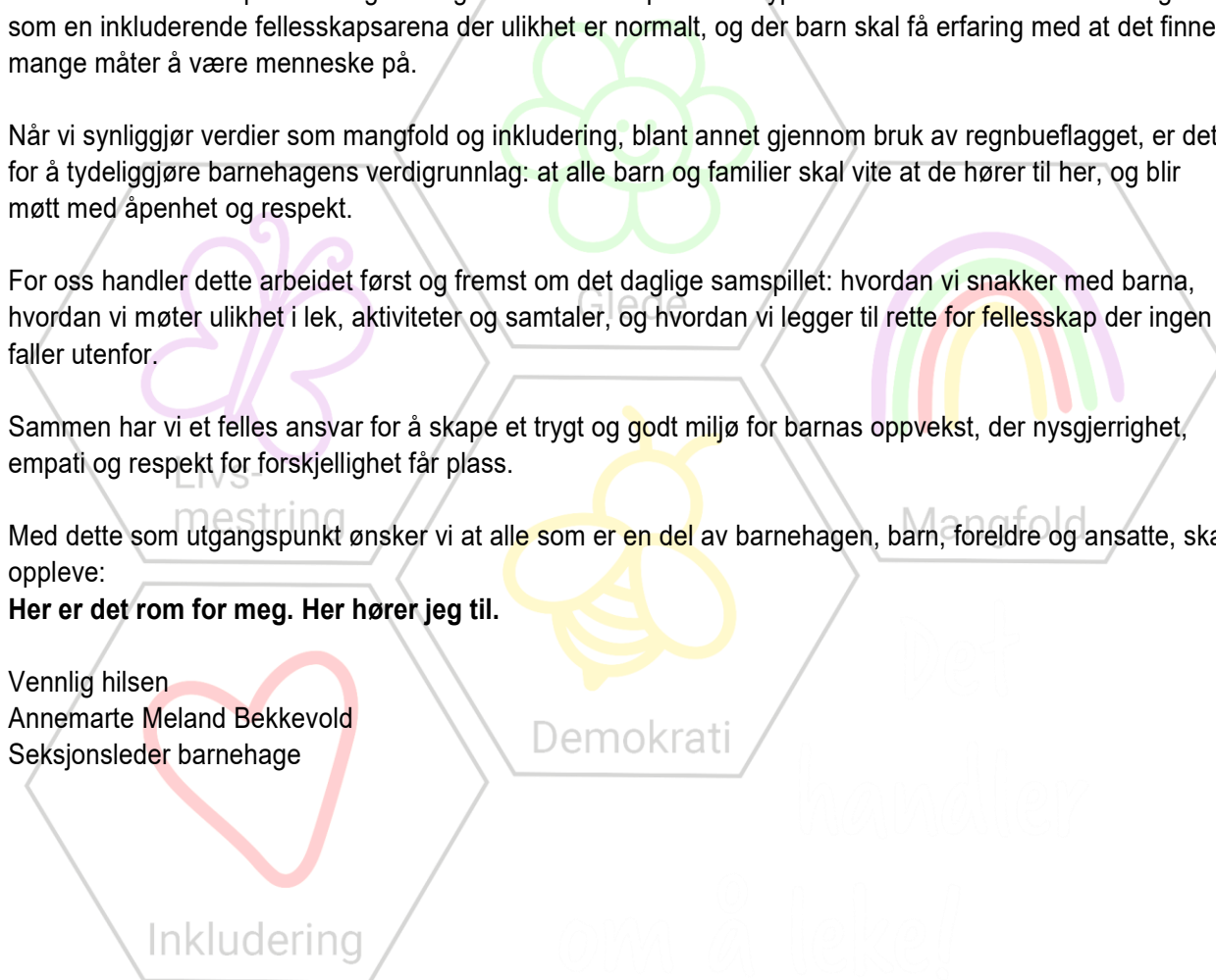
For oss handler dette arbeidet først og fremst om det daglige samspillet: hvordan vi snakker med barna, hvordan vi møter ulikhet i lek, aktiviteter og samtaler, og hvordan vi legger til rette for fellesskap der ingen faller utenfor.

Sammen har vi et felles ansvar for å skape et trygt og godt miljø for barnas oppvekst, der nysgjerrighet, empati og respekt for forskjellighet får plass.

Med dette som utgangspunkt ønsker vi at alle som er en del av barnehagen, barn, foreldre og ansatte, skal oppleve:

Her er det rom for meg. Her hører jeg til.

Vennlig hilsen
Annemarte Meland Bekkevold
Seksjonsleder barnehage

**Det
handler
om å leke!**

1. FAKTA OM BARNEHAGEN

Frydenberg barnehage ligger sentralt i Stokke. Barnehagen er organisert med et småbarnshus med to utvidede avdelinger og et storbarnshus med to avdelinger, i tillegg til flere ulike funksjonsrom som gir gode muligheter for variert aktivitet og lek.

Barnehagen er en forsterket barnehage, noe som innebærer at vi får tildelt ekstra ressurser for å kunne ta imot og tilrettelegge for barn med ulike behov. Dette bidrar til at vi kan gi et inkluderende og tilpasset tilbud til alle barn.

Vårt arbeid bygger på verdiene omsorg, lek, læring og danning, hvor barns medvirkning står sentralt. Vi legger til rette for at barna skal få være aktive deltakere i sin egen hverdag, og at deres tanker, uttrykk og initiativ blir tatt på alvor.

De kommunale barnehagene i Sandefjord har felles visjon:

«Det handler om å leke!»

Gjennom lek skapes glede, livsmestring, mangfold, inkludering og demokrati. Dette er verdier som er viktige både her og nå, og for barnas framtid.

Frydenberg barnehage er partnerbarnehage for Universitetet i Sørøst-Norge (USN), og tar imot studenter fra barnehagelærerutdanningen gjennom året. Dette bidrar til faglig utvikling og refleksjon i personalgruppen, og til at vi er en barnehage i stadig utvikling.

2. HVORFOR HAR VI EN ÅRSPLAN?

Årsplanen skal vise hvordan den enkelte barnehage skal arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og eiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis. Årsplanen er en forpliktende plan for alt arbeid som skal planlegges, gjennomføres og evalueres for alt arbeid med barn. Dette betyr at alle ansatte medvirker i det arbeidet som gjøres og at arbeidet skal være forankret i lov og rammeplan.

Det er personalets oppgave å sikre at årsplanen holder faglig mål, og foreldrene er sikret medvirkning blant annet gjennom samarbeidsutvalget.

En årsplan skal være selve grunnlaget for alt personalet bygger sitt arbeid på. Dette betyr at alle ansatte uavhengig av stilling og ansvarsområde er forpliktet og dedikert til å ha god og inngående kunnskap om årsplanens innhold, og bruke denne som grunnlag for alle planer gjennom barnehageåret.

Som ansatt skal du:

- Lese årsplanen
- Medvirke til utforming og sørge for at den holder et faglig nivå.
- Bruke den når du planlegger aktiviteter, lek, relasjoner og møter
- Evaluere og vurdere arbeidet du gjør sett opp mot målene som er satt i årsplanen
- Utføre arbeidet på den måten som er beskrevet selv om du ikke skulle være enig i alt

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

Årsplaner i Sandefjords kommunale barnehager bygger på:

- Lov om barnehager (2005)
- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- FN' bærekraftsmål 3 og 4; God helse og livskvalitet og God utdanning
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune
- Standard for tilvenning i Sandefjord kommune
- Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune
- Tenk sammen i Sandefjord kommune
- Forskrift om helse og miljø i barnehager, skoler og SFO

Teksten i de blå boksene der ikke annet er referert viser til Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

3. BARNEHAGENES OVERORDNEDE MÅL

Barnehagenes overordnede mål er styrt av nasjonale mål formulert i lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

LOV OM BARNEHAGER - §1. FORMÅL (2017):

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

Det
handler
om å leke!

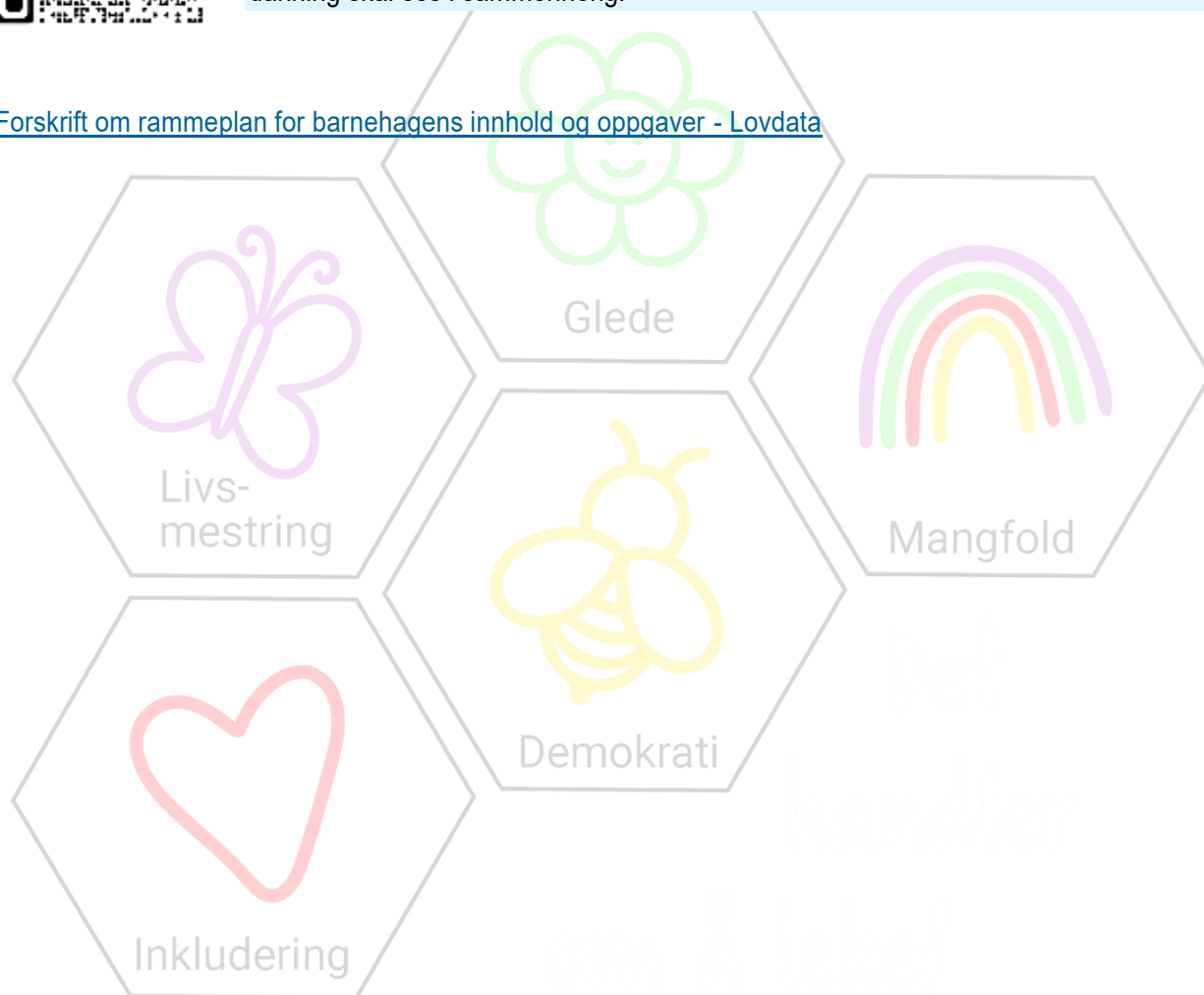
Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER (2017) – KAPITTEL 1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

4. MÅL OG VISJON

MÅL FOR ARBEIDET I KOMMUNALOMRÅDET KUNNSKAP, BARN OG UNGE:

Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet.

Barnehagen er den første arenaen barna møter i det videregående opplæringsløpet og er av stor betydning for barnets oppvekst og muligheter for å gjennomføre videre opplæring. Barnets opplevelse og erfaringer med barnehagen er med på å danne grunnlaget for videre læring og utvikling i oppveksten.

KOMMUNALE BARNEHAGERS VISJON – “DET HANDLER OM Å LEKE”

Leken er en viktig del av barndommen, og er en arena for inkludering og læring. Et godt lekemiljø bidrar til kognitiv, emosjonell, språklig, motorisk og sosial utvikling hos barn. Leken er en av grunnstenene i barnas dannelse! For å sette leken inn i et helhetlig perspektiv er visjonen knyttet opp mot verdiene: *Mangfold, inkludering, glede, demokrati og livsmestring*. Visjonen skal gi retning og positiv energi for fremtidens barnehage. Visjonen samsvarer med barnehageloven og rammeplanen for barnehager, og Sandefjord kommunes og KBU sin målsetting. Barnehagene skal jobbe med innhold og implementering barnehageåret 2025-2026.

TENK SAMMEN SAMHANDLINGSMODELL

Som et ledd i omorganiseringen i 2020 ble «prosjekt samhandling» opprettet med mandat om å skape en modell basert på Bedre Tverrfaglig Samhandling (BTS) og Familiens hus. Denne samhandlingsmodellen fikk senere tittelen Tenk Sammen og utgjør fundamentet til alt tverrsektorielt arbeid i kommunalområdet Kunnskap, barn og unge (KBU). Som BTS-modellen tilsier opererer Tenk Sammen på tre nivåer: individnivå, tjenestenivå og kommunenivå.

Foreløpig har Tenk Sammen fokusert på tjenestene i KBU, men er i ferd med å etablere avtaler med andre viktige aktører i det forebyggende arbeidet også utenfor kommunalområdet. Det betyr ikke nødvendigvis at slike avtaler mangler, men heller at disse foreløpig ikke er satt i system som en del av modellen.

Et av satsingsområdene i Tenk Sammen har vært å utvikle en kompetansestrategi for hele kommunalområdet. Strategien introduserer en form for kompetansebaseline som skal gjelde for alle ansatte i KBU med tilhørende kartleggingsverktøy, kurs og kompetanseportal. Håpet er at strategien vil bidra til flere møteplasser på tvers av tjenestoområdene, bredere systemforståelse, mer målrettet kompetanseutvikling, et sterkere felles verdigrunnlag, bedre samhandling og til syvende og sist, tidligere innsats.

Tre nivåer i Tenk Sammen:

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

Individnivået koordinerer tidlig og samordnet innsats rundt enkelte barn, unge, gravide eller familier som trenger hjelp. Dette gjøres hovedsakelig gjennom Tenk Sammen handlingsveileder med tilhørende verktøy i "Sammenfjordkassa".

På **tjenestenivå** har Tenk Sammen delt KBU inn i 6 kretser, opprettet en kontaktpersonordning mellom oppfølgende tjenester i seksjon Oppvekst og Helse og de universelle arenaene, samt etablert regelmessige kretssamlinger der ledere og kontaktpersoner på tvers av hele KBU møtes.

På **kommunenivå** har Tenk Sammen utviklet en felles kompetansestrategi som gjelder for alle ansatte i KBU. På dette nivået har vi også SLT-koordinator, barnekoordinator og koordinerende enhet.

Barnehagens mål for 2026-2027:

- er lekekloke voksne og gode rollemodeller
- har kompetanse og trygghet i bruk av handlingsveilederen på alle nivåer
- bidrar til inkluderende og utviklende lekemiljøer
- arbeider systematisk med refleksjon, undring og forbedring av praksis
- samarbeider godt med foresatte for barnets beste

5. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

I Frydenberg barnehage arbeider vi systematisk med planlegging, vurdering og dokumentasjon i tråd med Rammeplanens føringer (kapittel 7). Arbeidet skal sikre kvalitet, utvikling og en felles pedagogisk praksis.

Planlegging

Planleggingen skjer gjennom faste møtearenaer som kollektiv plantid, fagutviklingstid, planleggingsdager, personalmøter, ledermøter og avdelingsmøter. Vi arbeider for å etablere egne møter for fagarbeidere og assistenter. Arbeidet er faglig forankret, og det legges vekt på sammenheng og tydelig struktur.

Vurdering

Vi vurderer arbeidet vårt kontinuerlig gjennom refleksjon i personalgruppen og evaluering av praksis og prosjekter. Ved behov benytter vi observasjonsverktøy som Alle Med og TRAS (med samtykke fra foresatte). Vurderingsarbeidet gir grunnlag for å justere praksis og sikre tidlig innsats.

Det
handler
om å leke!

Dokumentasjon

Dokumentasjon brukes som grunnlag for refleksjon, vurdering og videre utvikling av det pedagogiske arbeidet. Den skal synliggjøre barns trivsel og utvikling, og bidra til kvalitet i tilbudet. Dokumentasjonen benyttes i personalets refleksjon, i arbeidet med barna og i dialog med foresatte, blant annet gjennom periodeskriv og IST.

6. PROGRESJON

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

I Frydenberg barnehage skal alle barn få mulighet til å utvikle seg, lære og oppleve mestring - uavhengig av alder og forutsetninger. Progresjon handler om å støtte barnas utvikling på en måte som er tilpasset deres individuelle behov, interesser og utviklingsnivå. Personalet skal legge til rette for et inkluderende og stimulerende miljø, der barn får erfaringer som bygger videre på det de allerede kan og vet.

Barns utvikling skjer i ulikt tempo og på ulike måter. Noen barn følger en mer lineær utvikling, mens andre finner egne veier. Begge deler er like verdifulle. Barna lærer gjennom erfaringer, utforskning og møter med nye impulser, og vi skal møte barna der de er og bidra til videre utvikling.

I vårt arbeid med progresjon har vi et særlig fokus på å utvikle gode lekemiljøer. Gjennom samarbeid med STYD (**Systematisk tilrettelegging av det pedagogiske miljøet**) arbeider vi målrettet med å skape inspirerende og tilgjengelige lekemiljøer som inviterer til utforskning, kreativitet og samspill. Lekemiljøene tilrettelegges med variert og udefinert materiale som gir barna mulighet til å bruke fantasi, skaperglede og egne ideer i leken.

Vi bygger videre på det barna er opptatt av, og skaper rom for undring, lek og læring. Personalet skal legge til rette for erfaringer som gir nye perspektiver og utvider barnas forståelse - enten det skjer gjennom lek, samtaler, prosjekter eller møte med natur og ulike materialer.

Barn utvikler egne teorier når de utforsker verden, og disse er viktige for deres videre læring. Målet er ikke å gi ferdige svar, men å støtte barnas nysgjerrighet, utforskertrang og glede over å lære. Gjennom hele barnehageløpet skal barna oppleve mestring, utvikling og progresjon i sitt eget tempo og på egne premisser.

Liten avdeling (1-2 år)

Det
handler
om å leke!

For de yngste barna handler progresjon først og fremst om trygghet, tilknytning og utforskning i tidlige utviklingsfaser. Personalet arbeider systematisk med å:

- Skape forutsigbarhet og trygghet i hverdagen
- Støtte barnas begynnende språk- og begrepsutvikling gjennom samspill, sang, rim, regler og bøker
- Legge til rette for utforskning gjennom sanselig lek og variert kroppslig aktivitet
- Fremme barnas selvstendighet i hverdagsrutiner som f.eks ved måltider og av- og påkledning
- Anerkjenne, støtte og utvide barnas uttrykk, initiativ og medvirkning

Stor avdeling (3-6 år)

For de eldste barna retter vi fokuset mot å styrke ferdigheter, selvstendighet, sosial kompetanse og utforskning på et mer avansert nivå. Personalet tilrettelegger for:

- Mer komplekse og varierte aktiviteter og prosjekter som utfordrer barnas tenkning, kreativitet og problemløsning
- Utvikling av sosial kompetanse gjennom rollelek, samarbeid og lekbasert konflikthåndtering
- Videreutvikling av språk og begreper gjennom samtaler, fortellinger, høytlesing og lek
- Deltakelse i planlegging, valg og refleksjon knyttet til aktiviteter og prosjekter
- Lekbasert forberedelse til skolestart med vekt på mestring, nysgjerrighet og tro på egne ferdigheter

7. MEDVIRKNING I PLANLEGGINGSARBEIDET

BARNEPERSPEKTIVET

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.».

I Frydenberg barnehage ivaretar vi barneperspektivet ved å:

- legge til rette for at barna kan gi uttrykk for sine tanker, følelser og meninger i hverdagen

**Det
handler
om å leke!**

- være aktivt lyttende og ta barns uttrykk på alvor, både gjennom språk, lek, kropp og handlinger
- anerkjenne at barn uttrykker seg på ulike måter, og tilpasse medvirkning etter alder, modenhet og forutsetninger
- sikre at også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, blir sett og hørt
- gi barna mulighet til å medvirke i valg, aktiviteter og lek innenfor trygge rammer
- være fleksible og justere planer og aktiviteter i tråd med barnas initiativ og interesser
- støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og utforskertrang
- bidra til at barna opplever mestring og utvikler tro på egen påvirkningskraft
- sikre at barna ikke får ansvar de ikke er rustet til å ta
- arbeide for et inkluderende fellesskap der alle barns stemmer får plass

Praksisfortelling - Barneperspektivet i hverdagen

Det er formiddag på småbarnsavdelingen. Barna er på vei ut, og personalet har planlagt en tur til skogen. Mens de hjelper barna med å kle på seg, legger en av de ansatte merke til at Alma (1 år og 10 mnd.) blir stående stille ved vinduet. Hun peker gjentatte ganger mot vanddammene som har samlet seg på lekeplassen etter nattens regn. «Vil du ut og hoppe i vannpytter?» spør den voksne. Alma nikker ivrig og smiler bredt.

Flere av barna stopper opp og følger blikket hennes. Stemningen endrer seg; barna viser tydelige tegn til at vannlek er mer spennende enn turen som var planlagt. Personalet tar en rask, felles vurdering: hva er viktigst akkurat nå - den planlagte skogsturen, eller barnas initiativ og interesser?

De velger å følge barnas signaler.

I løpet av få minutter er planen justert. Barna får med seg bøtter, kopper og spader, og ute på lekeplassen springer de mellom dammene med stor entusiasme. Alma plasker forsiktig først, før hun etter hvert slipper seg helt løs. Den voksne som først oppdaget initiativet, setter seg ned ved siden av henne og kommenterer det hun gjør, støtter språket hennes, utvider leken og følger hennes tempo.

Det som startet som et lite, nonverbalt initiativ fra ett barn, ble til en meningsfull og engasjerende felles aktivitet. Barna fikk erfare at deres uttrykk blir sett, tolket og tatt på alvor - og personalet fikk igjen bekreftet hvor verdifullt det er å være lydhør i øyeblikket.

**Det
handler
om å leke!**

FORELDREPERSPEKTIVET

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven §1).

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

I Frydenberg barnehage ivaretar vi foreldres medvirkning og foreldresamarbeid ved blant annet å:

- legge til rette for et nært og tillitsfullt samarbeid med hjemmet til barnets beste
- ha en åpen, respektfull og daglig dialog med foresatte, særlig ved levering og henting
- bidra til at barna opplever sammenheng mellom hjem og barnehage
- sikre at foresatte og ansatte møter hverandre med respekt og anerkjennelse
- bli godt kjent med barnet og familien for å kunne støtte barnets trivsel og utvikling best mulig
- gjennomføre utviklingssamtaler to ganger i året, eller oftere ved behov
- bruke digital plattform (IST) til trygg og tydelig informasjonsutveksling
- legge til rette for foreldremedvirkning gjennom foreldreråd, FAU og Samarbeidsutvalget (SU)
- gjennomføre foreldreundersøkelse årlig og bruke resultatene aktivt i utviklingsarbeid sammen med SU
- invitere til 1-2 foreldremøter i året med relevante tema og mulighet for dialog og medvirkning
- sikre at foresatte blir hørt og tatt på alvor i samarbeid og dialog

8. BARNEHAGENS INNHOLD

Rammeplanen sier at barnehagenes årsplan blant annet skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, danning og læring, og i våre barnehager velger vi også å ta med rammeplanens fokus på å fremme vennskap og fellesskap, samt kommunikasjon og språk.

Rammeplanens fagområder med hva barnehagen skal bidra til og hva personalet skal, er underlag for hvordan barnehagene planlegger arbeid med barnehagens innhold

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og

**Det
handler
om å leke!**

mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandling.

I Frydenberg barnehage ivaretar vi barnas behov for omsorg ved å møte dem med engasjement, varme og innlevelse. Omsorg er en grunnleggende forutsetning for trygghet, trivsel og utvikling, og en sentral del av vår yrkesetiske praksis. Barna skal oppleve at de blir sett, forstått og tatt på alvor, og at personalet er til stede for dem i hverdagen. Vi speiler barnas følelser og støtter dem i å regulere det de opplever, slik at de får erfaring med at følelser kan håndteres i trygge relasjoner.

I Frydenberg barnehage arbeider vi for at:

- barna opplever trygghet, omsorg og glede i hverdagen
- barna opplever å være en del av et inkluderende fellesskap
- barna møter et personale med høy relasjonskompetanse
- barna blir sett både som enkeltindivider og som del av gruppen
- personalet er tilstedeværende, tilgjengelige og sensitive i møte med barna
- barnas følelser blir anerkjent og bekreftet
- barn oppmuntres til og får erfaring med å vise omsorg for andre
- personalet fremstår som tydelige, varme og autoritative voksne
- personalet er gode rollemodeller gjennom respektfull samhandling med hverandre

Et omsorgsfullt miljø skapes også gjennom måten personalet samhandler på. Når voksne møter hverandre med respekt og anerkjennelse, gir det barna gode modeller for relasjoner. Slik legger vi til rette for et trygt og inkluderende miljø hvor barna kan utvikle empati, selvstendighet og gode relasjoner til andre.

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.

I Frydenberg barnehage ivaretar vi barnas behov for lek ved å møte dem med positivitet, engasjement og ekte interesse for det de er opptatt av. Leken er grunnlaget for barns trivsel, fellesskap, læring og utvikling, og det er vårt ansvar å verne om leken og gi den rom og verdi i hverdagen. Personalet tar initiativ til lek når det er behov for det, samtidig som vi følger og videreutvikler barnas egne initiativ og uttrykk. Vi arbeider bevisst med å skjerme leken, slik at barna får tid, ro og mulighet til fordypning.

**Det
handler
om å leke!**

Vi arbeider målrettet for å utvikle lekekompetansen i personalgruppen, slik at vi i økende grad blir trygge og bevisste voksne som vet når vi skal delta i leken, støtte den og når vi skal trekke oss tilbake.

I Frydenberg barnehage arbeider vi for at:

- barna får mulighet og støtte til å utvikle gode vennskapsrelasjoner
- barna møter et tilstedeværende personale med kunnskap om og interesse for lek
- barna opplever gode og varierte lekemiljøer med tilgang til tid, rom og ressurser
- barna får støtte i å utvikle lekeferdigheter som samarbeid, turtaking og konflikthåndtering
- leken blir skjermet slik at barna får mulighet til fordypning

Vi arbeider også med å videreutvikle lekemiljøene i barnehagen, blant annet gjennom samarbeid med STYD. Målet er å skape inspirerende og tilgjengelige rom med variert og udefinert materiale som stimulerer fantasi, kreativitet og utforskning. Lekemiljøene skal invitere til ulike former for lek, som rollelek, konstruksjonslek, bevegelseslek og utforskende lek.

Gjennom vårt arbeid ønsker vi at barna skal oppleve leken som et trygt, inkluderende og meningsfullt fellesskap, hvor de kan uttrykke seg, prøve ut roller, utvikle vennskap og erfare glede og tilhørighet.

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer».

I Frydenberg barnehage fremmer vi danning ved å gi barna reell mulighet til å delta, bli hørt og påvirke sin egen hverdag. Danning handler om hvordan barn utvikler forståelse av seg selv, andre og verden gjennom erfaringer og relasjoner i barnehagen. Vår rolle er å støtte barna i å utvikle verdier, holdninger, selvstendighet og evnen til å ta gode valg i samspill med andre.

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

Personalet er tilstedeværende og lyttende voksne som legger grunnlaget for trygge relasjoner og gode samhandlingsmønstre. Når barn opplever å bli tatt på alvor, styrkes deres trygghet, identitet og tro på egen påvirkningskraft.

I Frydenberg barnehage arbeider vi for at:

- barna opplever et tilstedeværende og lyttende personale
- barna utvikler gode samhandlingsmønstre i fellesskap med andre
- barna får alderstilpassede utfordringer og utvikler evnen til å ta selvstendige valg
- barna oppmuntres til å vise omsorg for seg selv og andre
- barna får erfaring med ansvar i trygge rammer
- barna opplever at undring, refleksjon og nysgjerrighet blir verdsatt

Vi legger til rette for at barna får utforske, stille spørsmål og reflektere sammen med andre. Slik utvikler de både etisk dømmekraft, selvstendighet og evnen til å se verden fra ulike perspektiver. Gjennom dette arbeidet bidrar vi til et inkluderende og demokratisk fellesskap der barna opplever seg som betydningsfulle deltakere.

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

I Frydenberg barnehage fremmer vi læring med utgangspunkt i et sosiokulturelt læringssyn. Dette innebærer at vi ser på læring som en kontinuerlig prosess som skjer i samspill med andre og gjennom barnas egne erfaringer. Læring foregår i lek, omsorg, relasjoner, rutinesituasjoner og i det daglige samspillet mellom barn og voksne. Personalets holdninger, forventninger og måte å møte barna på har stor betydning for hvilke lærings erfaringer barna får, og vi legger derfor vekt på høy kvalitet i samspillet.

Vi ønsker at barna skal møte et miljø preget av nysgjerrighet, utforskertrang og lærelyst, der lek og gode relasjoner danner grunnlaget for utvikling. Gjennom varierte erfaringer og meningsfulle aktiviteter får barna utforske, stille spørsmål og utvikle forståelse i fellesskap med andre.

**Det
handler
om å leke!**

I Frydenberg barnehage arbeider vi for at:

- barna opplever lekpregede og inspirerende læringsmiljøer
- barna får varierte sansemotoriske erfaringer som støtter helhetlig utvikling
- barna møter prosjekter og aktiviteter som utfordrer, inspirerer og utvikler
- barna lærer av hverandre og får erfare å være rollemodeller i lek og samspill
- barna møter et personale som er aktivt til stede og som støtter, utvider og beriker lek og læring

I det daglige legger vi til rette for at barna får gjøre erfaringer gjennom både lek, utforskning og deltakelse i ulike aktiviteter. Personalet er tilstedeværende og bidrar med impulser, støtte og faglig bevissthet som kan utvide barnas forståelse og læringsmuligheter.

Gjennom dette arbeidet ønsker vi å skape et læringsmiljø der barna får utvikle kunnskap, ferdigheter og holdninger på en måte som oppleves meningsfull, trygg og motiverende - og hvor de får oppleve mestring og utvikling sammen med andre.

BARNEHAGEN SKAL HA ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagens ansvar å legge til rette for å sikre at alle barn i barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er tydelig uttrykt og presisert i barnehageloven fra 2021. Dette innebærer nulltoleranse for krenkelser og å drive forebyggende arbeid (§41), plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42-aktivitetsplikten) samt skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn (§43). (lov om barnehager, 2017)

I Frydenberg barnehage arbeider vi systematisk og kontinuerlig for å sikre et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø for alle barn. Vi har et særlig fokus på hvert enkelt barns trivsel og opplevelse av å høre til i fellesskapet. Gjennom observasjon, kartlegging og tett dialog med foresatte følger vi med på barns trivsel, og vi iverksetter tiltak raskt dersom vi oppdager at et barn ikke har det bra.

Et godt psykososialt miljø skapes gjennom trygge, stabile og varme relasjoner. Personalet skal være tilstedeværende, tilgjengelige og støtte barna i lek, samspill og hverdagslige situasjoner. Vi arbeider aktivt for å fremme vennskap, inkludering og sosial kompetanse, slik at alle barn får oppleve tilhørighet og mening i fellesskapet.

I Frydenberg barnehage arbeider vi for at:

- barna opplever trygghet og gode relasjoner til personalet
- barna får støtte og hjelp når de trenger det
- barna opplever at personalet aktivt fremmer vennskap og inkludering

Det
handler
om å leke!

- barna opplever å bli sett, hørt og forstått hver dag
- barna og foresatte blir tatt på alvor i alle sammenhenger
- barna opplever at personalet griper inn ved mobbing, krenkelser og utestengelse

Barnehagen har aktivitetsplikt og skal følge med, gripe inn, undersøke og sette inn tiltak dersom et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Vi har nulltoleranse for krenkelser og arbeider både forebyggende og aktivt i enkeltsaker.

Gjennom dette arbeidet ønsker vi å skape et inkluderende miljø der alle barn opplever trygghet, utvikler gode relasjoner og får erfare at de er viktige deltakere i fellesskapet.

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og de å ta hensyn til andres behov.

I Frydenberg barnehage arbeider vi systematisk og kontinuerlig for å sikre et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø for alle barn. Vi har et særlig fokus på hvert enkelt barns trivsel og opplevelse av å høre til i fellesskapet. Gjennom observasjon, kartlegging og tett dialog med foresatte følger vi med på barns trivsel, og vi iverksetter tiltak raskt dersom vi oppdager at et barn ikke har det bra.

Et godt psykososialt miljø skapes gjennom trygge, stabile og varme relasjoner. Personalet skal være tilstedeværende, tilgjengelige og støtte barna i lek, samspill og hverdagslige situasjoner. Vi arbeider aktivt for å fremme vennskap, inkludering og sosial kompetanse, slik at alle barn får oppleve tilhørighet og mening i fellesskapet.

I Frydenberg barnehage arbeider vi for at:

- barna opplever trygghet og gode relasjoner til personalet
- barna får støtte og hjelp når de trenger det
- barna opplever at personalet aktivt fremmer vennskap og inkludering
- barna opplever å bli sett, hørt og forstått hver dag
- barna og foresatte blir tatt på alvor i alle sammenhenger
- barna opplever at personalet griper inn ved mobbing, krenkelser og utestengelse

**Det
handler
om å leke!**

Barnehagens aktivitetsplikt

Barnehagen har aktivitetsplikt og skal **følge med, gripe inn, undersøke og sette inn tiltak** dersom et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Dette innebærer at personalet har et kontinuerlig ansvar for å være oppmerksomme på barnas trivsel og reagere raskt dersom det oppstår bekymring.

Vi har **nulltoleranse** for **mobbing, krenkelser og utestengelse**. Dersom slike situasjoner oppstår, har personalet plikt til å handle, undersøke saken og sette inn nødvendige tiltak i samarbeid med foresatte og eventuelle samarbeidspartnere.

Gjennom dette arbeidet ønsker vi å skape et inkluderende miljø der alle barn opplever trygghet, utvikler gode relasjoner og får erfare at de er viktige deltakere i fellesskapet.

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling».

I Frydenberg barnehage fremmer vi kommunikasjon og språk ved å skape et rikt, inkluderende og tilgjengelig språkmiljø. Språk er grunnleggende for barns sosiale og kognitive utvikling, og er en integrert del av alt vi gjør i lek, omsorg, relasjoner, rutiner og aktiviteter. Personalet har en bevisst rolle som språkmodeller og legger til rette for gode språkerfaringer gjennom hele dagen.

Et godt språkmiljø er særlig viktig for de yngste barna, for flerspråklige barn og for barn med ulike funksjonsbehov. Alle barn har rett til et språk, og vi arbeider systematisk med å støtte barns kommunikasjon gjennom både verbale og non-verbale uttrykksformer. I dette arbeidet bruker vi blant annet alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), tegn-til-tale (NMT) og digitale verktøy.

I Frydenberg barnehage arbeider vi for at:

- barna opplever å delta i gode samtaler i hverdagen
- barna oppmuntres til å bruke språk og uttrykke seg på egne måter
- barna møter personale som er bevisste og gode språkmodeller
- barnas verbale og non-verbale uttrykk blir sett, bekreftet og videreutviklet

Det
handler
om å leke!

- barna har tilgang til et variert og tilgjengelig utvalg av bøker, språkstimulerende materiell, rim, regler og sanger

I det daglige legger vi til rette for samtaler i små grupper og én-til-én, og vi bruker blant annet høytlesing, språkleker og dialog for å styrke barnas ordforråd, forståelse og uttrykksevne. Personalet lytter aktivt, gir barna tid til å uttrykke seg og støtter deres språkutvikling gjennom anerkjennelse og veiledning.

Gjennom dette arbeidet ønsker vi å skape et språkmiljø der alle barn får utvikle sin kommunikasjon, sitt språk og sin stemme, og opplever at deres uttrykk har verdi i fellesskapet.

BARNEHAGENS ARBEID MED SAMISK KULTUR

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

I Frydenberg barnehage synliggjør vi samisk språk og kultur som en naturlig del av vårt pedagogiske arbeid. Alle barn i Norge har rett til å få kjennskap til samene som urfolk, deres kultur og deres historiske plass i samfunnet. Vi arbeider for å formidle dette på en inkluderende, utforskende og respektfull måte som er tilpasset barnas alder og forutsetninger.

Samenes nasjonaldag den 6. februar markeres hvert år, og gir en viktig anledning til å rette oppmerksomhet mot samisk kultur og tradisjoner. Gjennom ulike aktiviteter får barna et innblikk i samiske uttrykksformer og levesett.

I Frydenberg barnehage arbeider vi for at:

- barna får kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjoner
- barna får erfaring med samiske symboler, som det samiske flagget
- barna møter samisk litteratur, eventyr og fortellinger
- barna får oppleve samisk musikk og sang
- barna får kjennskap til samiske mattradisjoner og klesuttrykk

Gjennom dette arbeidet ønsker vi ikke å gi en fullstendig innføring i samisk kultur, men å bidra til nysgjerrighet, respekt og forståelse for mangfold. Slik synliggjør vi samisk kultur og bidrar til å styrke barnas kulturelle kompetanse og tilhørighet i et mangfoldig samfunn.

**Det
handler
om å leke!**

BARNEHAGENS ARBEID MED MANGFOLD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi for fellesskapet.

I Frydenberg barnehage synliggjør og verdsetter vi mangfold som en naturlig og berikende del av barnehagehverdagen. Barna kommer med ulike erfaringer, språk, kulturer, religioner og uttrykksformer, og dette mangfoldet ser vi som en ressurs i fellesskapet. Vi arbeider for å skape et miljø hvor alle barn opplever at deres bakgrunn, identitet og erfaringer har verdi.

Gjennom hverdagslige møter, lek og aktiviteter legger vi til rette for at barna kan utforske både likheter og forskjeller med nysgjerrighet, åpenhet og respekt. Barna får støtte til å undre seg, stille spørsmål og reflektere sammen med andre. Slik bidrar vi til å utvikle forståelse, toleranse og et inkluderende fellesskap.

I Frydenberg barnehage synliggjør og verdsetter vi mangfold ved å:

- barna får utforske likheter og forskjeller gjennom undring og nysgjerrighet
- barna blir sett og anerkjent for den de er
- hvert barns plass og verdi i fellesskapet synliggjøres
- barna får kjennskap til ulike religioner og kulturer representert i barnehagen
- barna opplever bekreftelse og stolthet over egen bakgrunn
- barna får tid og rom til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer
- alle barn opplever et inkluderende fellesskap

Gjennom dette arbeidet ønsker vi å gi barna erfaringer med å være en del av et mangfoldig fellesskap der forskjeller møtes med respekt, interesse og anerkjennelse, og hvor alle barn opplever tilhørighet og verdi.

FAGOMRÅDENE I RAMMEPLANEN

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. I samiske barnehager skal arbeidet med fagområdene ta utgangspunkt i samisk språk, kultur og tradisjonskunnskap.

Det
handler
om å leke!

I Frydenberg barnehage arbeider vi med fagområdene i rammeplanen gjennom et helhetlig og prosjektrettet arbeid. Temaer og prosjekter utvikles i samspill med barna, og barns **medvirkning** står sentralt i planlegging, gjennomføring og vurdering.

Gjennom prosjektarbeid arbeider vi tverrfaglig, der flere fagområder integreres samtidig. Fagområdene flettes inn i lek, samtaler, aktiviteter, hverdagsrutiner og felles opplevelser. Slik møter barna faglig innhold på en meningsfull og relevant måte som skaper undring, utforskning og mestring.

Personalet arbeider bevisst med å synliggjøre fagområdene i det pedagogiske arbeidet, samtidig som vi er fleksible og følger barnas initiativ og interesser. Dette gir et variert og helhetlig læringsmiljø der barna får utvikle seg i sitt eget tempo og på sine egne premisser.

I Frydenberg barnehage arbeider vi med fagområdene på denne måten:

- periodeskriv
- oppdateringer og informasjon i IST
- barnehagens planverk
- pedagogisk dokumentasjon på avdelingene

Dokumentasjonen skal synliggjøre hvordan fagområdene inngår i barnehagens hverdag og bidra til refleksjon, utvikling og kvalitet i det pedagogiske arbeidet.

9. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære

QR-kode til standard for tilvenning

Det
handler
om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

I Frydenberg barnehage legger vi stor vekt på å sikre en trygg og god tilvenning for både barn og foresatte. Overgangen til barnehage er en viktig fase i barnets liv, og vi tilrettelegger for at denne perioden skal preges av trygghet, forutsigbarhet og gode relasjoner. Tilvenningen starter allerede før barnet begynner hos oss, og vi samarbeider tett med

foresatte for å skape en best mulig start.

Gjennom besøksdager og foreldremøte får barnet og familien anledning til å bli kjent med barnehagen, personalet og hverdagen hos oss. For barn med behov for ekstra tilrettelegging gjennomfører vi tverrfaglige møter i forkant av oppstart, slik at vi kan møte barnet på en god og tilpasset måte.

Hvert barn får en primærkontakt som har ansvar for å følge barnet tett i tilvenningsperioden. Tilvenningen tilpasses det enkelte barns behov, tempo og forutsetninger, og vi har en tett og åpen dialog med foresatte underveis.

I Frydenberg barnehage legger vi til rette for en trygg tilvenning ved å:

- tilby individuelle besøksdager før oppstart
- gjennomføre foreldremøte for nye foresatte før oppstart
- gjennomføre tverrfaglige møter ved behov for tilrettelegging
- oppfordre foresatte til å bruke barnehagens uteområde før oppstart
- gi barnet en primærkontakt med ansvar for tilvenningen
- tilpasse tilvenningsperioden til hvert enkelt barn
- gjennomføre oppstartsamtale med foresatte i løpet av de første ukene
- innhente tilbakemelding fra foresatte gjennom evaluering av tilvenningsperioden

Gjennom dette arbeidet ønsker vi å legge grunnlag for trygghet, gode relasjoner og et godt samarbeid mellom hjem og barnehage fra første dag.

[standard-for-tilvenning-i-barnehage hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](https://www.sandefjord.kommune.no/hjemmeside/pdf/standard-for-tilvenning-i-barnehage)

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Våre tiltak:

Det
handler
om å leke!

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

I Frydenberg barnehage legger vi stor vekt på å sikre trygge og gode overganger mellom avdelinger. Overgangen til en ny gruppe er en viktig milepæl i barnets barnehageliv, og vi arbeider systematisk for at denne prosessen skal oppleves som forutsigbar, trygg og tilpasset det enkelte barnet.

Gjennom våren legger vi til rette for at barna får besøke den nye gruppen de skal over til. Dette gir barna anledning til å bli kjent med nye rom, rutiner, barn og voksne, og bidrar til at overgangen oppleves mindre brå.

Vi har også fokus på kontinuitet i relasjoner ved overgang fra liten til stor avdeling. Når barna begynner på stor side, er det to ansatte fra småbarnsavdelingene som følger med over. Dette bidrar til trygghet og gir barna kjente voksne i overgangen til en ny hverdag.

I Frydenberg barnehage legger vi til rette for gode overganger ved å:

- gi barna mulighet til å besøke ny gruppe i løpet av våren
- sikre at to ansatte fra småbarnsavdelingene følger barna over til stor avdeling
- organisere overflytting av småbarn i uke 27 og 31
- sørge for at barna møter kjente og trygge voksne i overgangen

Når barna bytter gruppe, legger vi særlig vekt på at de har tilgang til voksne som kjenner dem godt. Dette skaper stabilitet, trygghet og gode forutsetninger for videre lek, relasjoner og utvikling.

Gjennom dette arbeidet ønsker vi å sikre gode overganger som ivaretar barnas behov for trygghet, tilhørighet og kontinuitet.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Rutiner for samarbeid og overganger mellom barnehage og skole er beskrevet i barnehagens internkontrollsystem og på kommunens hjemmesider. I Frydenberg barnehage arbeider vi systematisk for å sikre at barna får en trygg og god overgang til skolen. Overgangen skal være preget av forutsigbarhet, gode relasjoner og tett samarbeid mellom barnehage, skole og foresatte.

Det
handler
om å leke!

Vi har særlig fokus på å forberede barna på skolestart gjennom erfaringer som styrker selvstendighet, sosial kompetanse og trygghet i møte med nye omgivelser. Samtidig legger vi vekt på å ivareta hvert enkelt barns behov og forutsetninger i overgangen.

I Frydenberg barnehage arbeider vi for å sikre gode overganger ved å:

- ha gode rutiner for tverrfaglig samarbeid for barn med behov for ekstra tilrettelegging
- samarbeide tett med foresatte, skole og relevante instanser i forkant av skolestart
- delta i samarbeid med barnehagene i Bokemoa krets om felles aktiviteter
- gi barna mulighet til å bli kjent med fremtidige skolekamerater, skole og nærmiljø gjennom turer og samvær

Barnehagene i Bokemoa krets (Frydenberg, Tuften, Olaløkka, Gjennestad, Hoppensprett og Feen) samarbeider om felles møteplasser for skolestarterne. Gjennom turer og aktiviteter får barna anledning til å utvikle relasjoner, bli kjent med skolen og oppleve tilhørighet til sitt nærmiljø før skolestart.

For barn med behov for ekstra støtte, gjennomfører vi tverrfaglige møter i god tid før skolestart. Målet er å sikre en god informasjonsflyt og legge til rette for en best mulig overgang, slik at barnet møter en skolehverdag som er tilpasset deres behov.

Gjennom dette arbeidet ønsker vi å bidra til at barna opplever trygghet, mestring og forventning i overgangen til skolen, og får en god start på sin videre læringsreise.

10. VIKTIGE DATOER OG MERKEDAGER

Årshjul 2026-2027

Måned	Innhold
August	13. og 14. august: Barnehagen holder stengt - planleggingsdager Oppstart nytt barnehageår
September	Foreldremøte 16. september Uke 38: Nasjonal brannvernuka
Oktober	24. oktober: FN-dagen - kulturfestival Uke 40: Trafikksikkerhet Uke 41: Høstferie

Det
handler
om å leke!

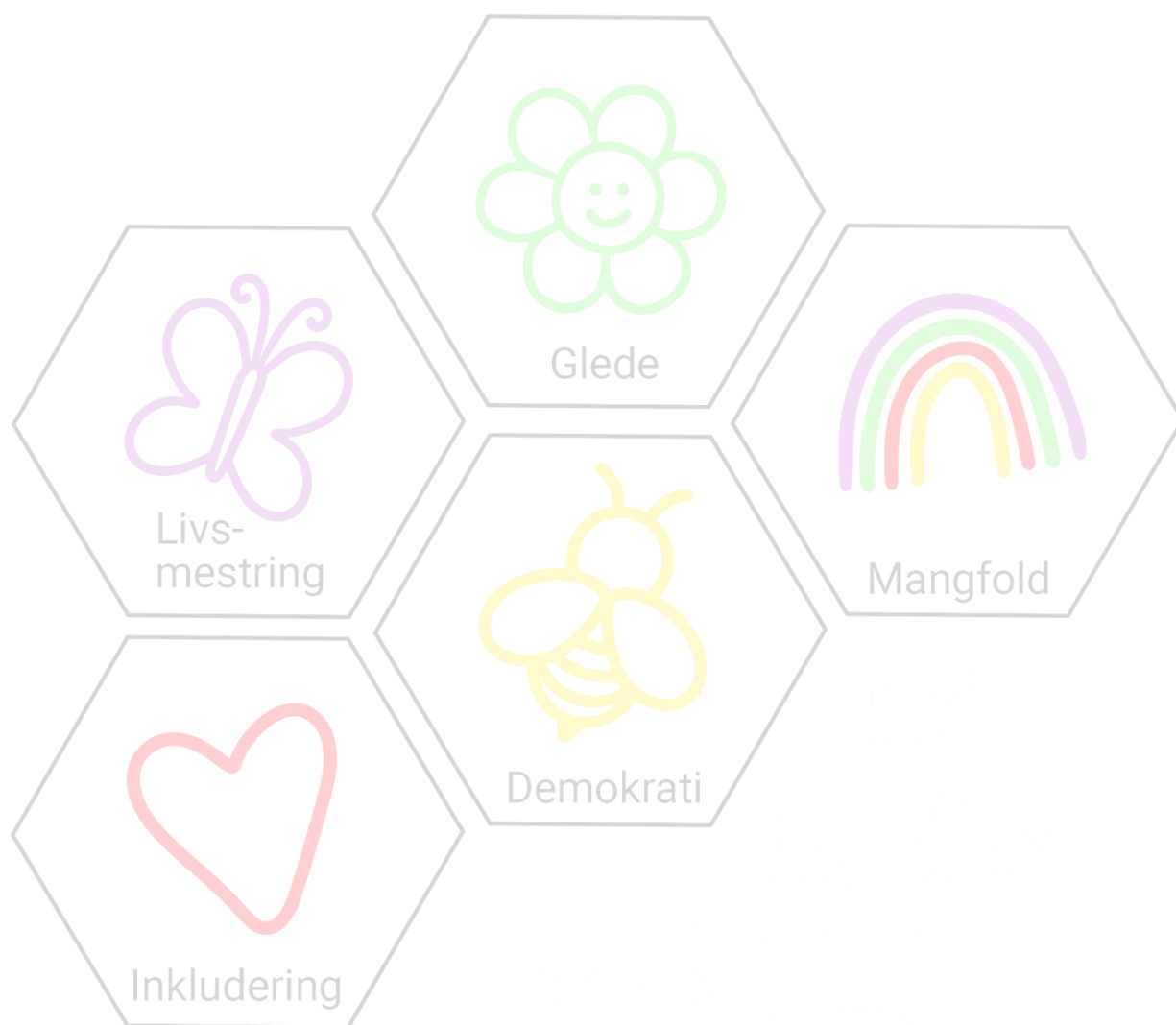
November	8. november 2026: Diwali (markeres nært dato) Utviklingssamtaler
Desember	13. desember: Lucia (skolestartere) Markering av jul 24. desember - 1. januar: Barnehagen stengt
Januar	1. januar: Barnehagen stengt 4. januar 2027: Planleggingsdag
Februar	Uke 8: Vinterferie Markering av samenes nasjonaldag 6. februar
Mars / April	Markering av Ramadan Påske (2026: 5. april / 2027: 28. mars) Overgangssamtaler barnehage-skole for 2021 kullet. 30. mars 2027: Planleggingsdag
Mai	Utviklingssamtaler (2021-2025) 11. mai 2027: Dugnad (16-18) 17. mai-markering
Juni	Sommerfest Avslutning for skolestartere Foreldremøte for nye foreldre
Juli	Uke 28, 29 og 30: Barnehagen sommerstengt

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Rebecca Abrahamsen

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg den **20.5.2026**

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

**Det
handler
om å leke!**

Livsmestring - Inkludering - Mangfold - Glede - Demokrati

Det
handler
om å leke!